

قلب تپنده مسکو ره‌آورد سفر علمی-پژوهشی به روسیه

مهسا سحرخیز^۱

مقدمه

نبوه ستی و یک‌سویه آموزش که معلم در کلاس درس دانش‌ها را پی‌درپی به دلت‌جویان ارائه می‌دهد، پاسخ‌گوی مطالبات رشته‌ها و دانش چندبعدی و کل‌نگر امروز نیست. آموزش و فراگیری در قرن بیست‌ویکم طیف بسیار گسترده‌ای شامل تلاش برای شکوفاندن ظرفیت‌ها و توانمندی‌های نهفته در یکایک آدمیان را در برمی‌گیرد. از طرفی رشته‌های طراحی محیطی دارای کلیت و جامعیتی هستند که مشاهده علمی، تأمل و تعقل دقیق در آن توانمندی‌های افراد را به نحوی گریزناپذیر چند برابر خواهد کرد. به نظر می‌رسد سفر به‌عنوان روش آموزش مبتنی بر کثف و تجربه در محیط، بهترین امکان آموزش را برای خوانش و تفسیر محیط و شهر، تجربه انسان‌ها در طبیعت و تاریخ و همچنین شکوفایی توانمندی‌های فردی در قالب زندگی گروهی مهیا می‌سازد. سازمان آموزشی و فرهنگی ملل متحد (یونسکو)، در خصوص آموزش بیان داشته است: «چنین فهمیده می‌شود که آموزش، درگیر ارتباطات سازمان‌یافته و پایدار است که برای شکل‌دهی به فراگیری طراحی شده است.» در این تعریف از سازمان‌یافته بودن و پایداری بودن آموزش یاد شده است که به فراگیری ختم می‌شود (پیران، ۱۳۹۵). سفر علمی-پژوهشی نوعی روش آموزش در متن زندگی افراد است که بستری پایدار و سازمان‌یافته را پیش روی قرار می‌دهد تا اعضاء ضمن ارتقاء بینش و فهم از پدیده‌های پویا، خلق پرسش‌های جدید و مبتکرانه و درنهایت تولید علم در نتیجه فعالیت پژوهشگر در کار گروهی - درحالی‌که جامعه پژوهشی ما از نظر کار گروهی در بحران به سر می‌برد- در نظامی برنامه‌ریزی‌شده به بالندگی و شکوفایی دست یابند؛ باهم زندگی کنند و هویت جمعی و کل جدید را به وجود آورند. پس بهتر است آموزش را در تمامی جنبه‌ها، عرصه‌ها، لایه‌ها و اجزا مورد واکاوی قرار داد. سفر، بهترین بستر تمرین برای کسب توانایی در خوانش و تفسیر محیط مبتنی بر خواننده است.